

MP4

NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR
ÜNİVERSİTESİ
MİMARLIK BÖLÜMÜ

MİMARİ PROJE 4

2026-2027 GÜZ

NİĞDE KADIN YAŞAM MERKEZİ

Yürütücü : Dr. Öğr. Üyesi Gizem Özal Canpolat

NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ

MİMARLIK BÖLÜMÜ

2026-2027 Güz Dönemi

MIM4001 MİMARİ PROJE IV

Proje Konusu: NİĞDE KADIN YAŞAM MERKEZİ

Ders Yürütücüsü: Dr. Öğr. Üyesi Gizem ÖZAL CANPOLAT

Projenin Amacı

Bu dönem çalışma konusu olarak verilen proje çalışmasının amacı, öğrencilerin farklı yaş ve yaşam biçimlerine sahip kadınların sosyal, kültürel, eğitsel, fiziksel ve gündelik yaşam gereksinimlerini bütüncül biçimde ele alan; erişilebilir, güvenli, esnek ve insan ölçeğinde bir Kadın Yaşam Merkezi tasarlamalarını sağlamaktır.

Çalışma, kadınların yalnızca belirli bir etkinliğe katılmak amacıyla kullandıkları bir yapı yerine; gün içerisinde farklı amaçlarla gelebilecekleri, sosyalleşebilecekleri, dinlenebilecekleri, üretebilecekleri, öğrenebilecekleri ve zaman geçirebilecekleri bir sosyal yaşam ortamı geliştirmeyi hedeflemektedir.

İçerik

Ders kapsamında kadın, mekân ve gündelik yaşam ilişkisi; sosyal etkileşim, mahremiyet, erişilebilirlik, güvenlik, farklı kullanıcı gereksinimleri, çocukla birlikte kullanım, esnek kullanım, açık ve yarı açık mekânların sosyal yaşamdaki rolü ile iç ve dış mekân ilişkileri birlikte ele alınacaktır. Arazi ve çevre analizleri, kullanıcı senaryoları, ihtiyaç programının yorumlanması, kavramsal yaklaşım, yerleşim kararları, kütle ve mekân organizasyonu, mevzuat, taşıyıcı sistem, malzeme ve çevresel performans kararları proje sürecinin temel bileşenleridir.

Proje Açıklaması ve Tasarım Beklentileri

Projenin konusu, Niğde ili Merkez ilçesi Efendibey Mahallesi'nde yer alan yaklaşık 10.374 m² büyüklüğündeki iki parsel üzerinde, kadınların gün içerisinde farklı amaçlarla kullanabileceği bir Kadın Yaşam Merkezi tasarlanmasıdır.

Merkez; kadınların eğitim, kültür-sanat, spor, üretim, dinlenme, danışmanlık ve sosyalleşme ihtiyaçlarına cevap verecek; aynı zamanda herhangi bir etkinliğe katılmadan yalnızca oturmak, kahve içmek, sohbet etmek, okumak veya zaman geçirmek amacıyla da kullanılabilir bir sosyal yaşam alanı olarak ele alınmalıdır.

Kadınların çocuklarıyla birlikte merkeze gelebilmesi tasarımın önemli girdilerinden biridir. Bu doğrultuda çocukların güvenli biçimde vakit geçirebileceği alanlar ile kadınların farklı etkinliklere katılımını destekleyen mekânsal ilişkiler kurulması beklenmektedir. Merkez, bir kreş veya yatılı kullanım yapısı olarak değil; kadınların gün içerisinde farklı sürelerde kullanıp ayrıldığı gündüz kullanımlı bir sosyal merkez olarak tasarlanacaktır.

Proje kapsamında; eğitim ve atölye mekânları, çok amaçlı etkinlik alanları, spor ve fiziksel aktivite alanları, sosyal alanlar, kafe, danışmanlık birimleri, çocukla birlikte kullanıma yönelik alanlar, açık ve yarı açık sosyal alanlar ile gerekli yönetim, servis ve destek birimlerinin bütüncül biçimde ele alınması beklenmektedir.

Çalışma Alanı

Proje alanı, Niğde ili Merkez ilçesi Efendibey Mahallesi'nde yer alan 3550/1 ve 3551/1 parsellerinden oluşmaktadır. 3550/1 parseli yaklaşık 5.374 m², 3551/1 parseli ise yaklaşık 5.000 m² büyüklüğündedir. İki parselin birlikte değerlendirilmesiyle toplam çalışma alanı yaklaşık 10.374 m²'dir.

Parseller; farklı yönlerden yol bağlantılarına sahip olup, çevresinde konut alanları, eğitim yapıları, ibadet yapısı, açık alanlar ve mevcut yeşil alanlar bulunmaktadır. Parsellerin çevresindeki yol ağı ve mevcut yaya bağlantıları; merkezin mahalle ile ilişkisi, girişleri, yaya ulaşımı ve açık alan organizasyonu açısından değerlendirilmelidir.

Öğrencilerden; arazinin topografyasını, yönlenmesini, güneşlenme ve hâkim rüzgâr durumunu, ulaşım bağlantılarını, yaya ve araç hareketlerini, çevredeki yapılaşmayı ve mevcut açık/yeşil alanları incelemeleri beklenmektedir.

Şekil 1. Çalışma Alanı ve Parsel Bilgileri

Tasarım Yaklaşımı

Kadın Yaşam Merkezi; kadınların yalnızca belirli bir hizmet veya etkinlik için kullandığı bir yapı olarak değil, günlük yaşamın bir parçası olan sosyal bir buluşma ve yaşam alanı olarak ele alınmalıdır.

Tasarımda büyük ve tekdüze bir yapı yerine; sosyal alanlar, avlular, bahçeler ve yarı açık mekânlar arasında güçlü ilişkiler kurulması beklenmektedir.

Tasarım Sürecinde Öğrencilerden Beklenenler

- ✓ Kadınların farklı yaş, yaşam biçimi ve gündelik yaşam gereksinimlerini araştırmaları ve kullanıcı senaryoları oluşturmaları.
- ✓ Kadınların merkeze etkinlik, eğitim, spor, üretim, danışmanlık, sosyalleşme, dinlenme veya yalnızca zaman geçirme amacıyla gelişlerini değerlendirmeleri.
- ✓ Araziyi topografya, iklim, güneş, hâkim rüzgâr, ulaşım, yaya hareketleri, mevcut doku ve açık/yeşil alanlar bakımından analiz etmeleri.
- ✓ Proje için güçlü ve özgün bir kavramsal yaklaşım (konsept/ana fikir) geliştirmeleri; tasarım kararlarını kullanıcı gereksinimleri ve arazi analizleriyle gerekçelendirmeleri.
- ✓ Farklı işlevler arasında kamusal, yarı kamusal ve daha kontrollü kullanım alanları bakımından uygun mekânsal ilişkiler kurmaları.
- ✓ Kadınların çocuklarıyla birlikte merkeze gelebilmesini destekleyecek güvenli ve işlevsel mekânsal ilişkiler geliştirmeleri.

- ✓ Yaya, ziyaretçi, personel, servis ve acil durum ulaşımını güvenli ve mümkün olduğunca birbirleriyle çakışmayacak biçimde çözmeleri.
- ✓ İç ve dış mekânlarda erişilebilirlik, güvenlik, kolay yön bulma, yeterli aydınlatma ve dinlenme noktalarını dikkate almaları.

Önemli Tasarım İlkeleri

İnsan ölçeği ve gündelik yaşam: Kadınların kısa süreli veya uzun süreli kullanımına olanak sağlayan; yalnızca etkinliklere değil, dinlenme, karşılaşma ve gündelik sosyal yaşama da hizmet eden mekânlar oluşturulmalıdır.

Sosyalleşme ve mahremiyet: Birlikte olma, karşılaşma ve sosyalleşme olanakları ile bireysel kullanım ve mahremiyet arasında dengeli bir mekânsal geçiş kurulmalıdır.

Kamusal-yarı kamusal-kontrollü alanlar: Merkezin mahalle ile ilişkisi güçlü tutulurken, danışmanlık ve benzeri daha özel kullanımlar için gerekli mahremiyet sağlanmalıdır.

Esnek kullanım: Eğitim, atölye, toplantı, söyleşi ve farklı sosyal etkinliklerin farklı zamanlarda aynı mekânlardan yararlanabilmesine olanak sağlayan esnek mekânlar geliştirilmelidir.

Kadın ve çocuk ilişkisi: Çocuklarıyla birlikte gelen kadınların merkezin diğer işlevlerinden yararlanabilmesini sağlayacak güvenli, okunabilir ve uygun mekânsal ilişkiler kurulmalıdır.

İç ve dış mekân sürekliliği: Bahçe, avlu, teras ve yarı açık alanlar yalnızca peyzaj unsurları olarak değil; dinlenme, karşılaşma, sosyalleşme ve etkinlik alanları olarak değerlendirilmelidir.

Erişilebilirlik ve güvenlik: Tüm kullanıcıların yapıya ve açık alanlara güvenli, kolay ve engelsiz biçimde ulaşabilmesi; giriş, dolaşım ve ortak kullanım alanlarının okunabilir olması sağlanmalıdır.

İklim ve çevre: Niğde'nin iklim koşulları dikkate alınarak güneşlenme, gölgelenme, hâkim rüzgâr, doğal aydınlatma, doğal havalandırma ve enerji kullanımı gibi çevresel kararlar tasarımla birlikte geliştirilmelidir.

Mahalle ile bütünleşme: Yapı kendi sınırları içerisinde kapalı bir merkez olarak değil; çevresindeki konut, eğitim, ibadet ve açık alan kullanımlarıyla ilişki kuran bir mahalle yaşam odağı olarak ele alınmalıdır.

Proje Sürecinde Üretilmesi Beklenen Çalışmalar

Öğrencilerden; kaynak ve örnek proje incelemeleri, arazi ve çevre analizleri, kullanıcı ve kullanım senaryoları, kavramsal diyagramlar, ihtiyaç programı ve işlev (fonksiyon) şemaları, yerleşim kararları, vaziyet planı, kat planları, kesit ve görünüşler, sistem ve detay kararları, üç boyutlu görseller ile maket üretmeleri beklenmektedir.

Ara jüri ve final teslimlerinin ölçekleri, pafta düzeni ve teslim biçimi ders yürütücüsü tarafından ayrıca ilan edilecektir.

Değerlendirme Ölçütleri

Projeler; kavramsal yaklaşımın özgünlüğü, kullanıcı gereksinimlerine uygunluk, işlevsel ve mekânsal organizasyon, erişilebilirlik, yapı ve çevre ilişkisi, açık ve yarı açık alanların niteliği, sosyal etkileşimi destekleyen mekânsal kurgu, teknik kararların tutarlılığı, sürdürülebilirlik yaklaşımı, mimari anlatım gücü ve proje sürecine düzenli katılım ölçütleri üzerinden değerlendirilecektir.

Mimari İhtiyaç Programı

Aşağıdaki alanlar tasarımı yönlendiren yaklaşık büyüklüklerdir. Öğrenciler, temel işlevleri ve kullanıcı kapasitesini korumak koşuluyla birimler arasındaki dağılımı, mekânsal ilişkileri ve yerleşim biçimini tasarım yaklaşımlarına göre geliştirebilir.

İşlev / Birim	Adet	Önerilen Alan	Açıklama
Giriş / karşılama / danışma	1 grup	~120 m ²	Ana giriş ve karşılama
Kafe	1	~150 m ²	Günlük kullanım ve sosyalleşme
Ortak yaşam / buluşma alanı	1	~150 m ²	Oturma, sohbet ve dinlenme
Çok amaçlı sosyal alan	1	~100 m ²	Esnek etkinlik kullanımı
Eğitim / çok amaçlı derslik	2	~120 m ²	Eğitim, seminer ve kurs
Üretim / sanat / tekstil atölyeleri	3	~210 m ²	Farklı üretim ve sanat faaliyetleri
Mutfak / yemek atölyesi	1	~80 m ²	Uygulamalı eğitim
Bilgisayar / çalışma alanı	1	~60 m ²	Eğitim ve bireysel çalışma
Fitness	1	~150 m ²	Günlük fiziksel aktivite
Pilates / yoga / egzersiz	1	~120 m ²	Esnek kullanım
Çok amaçlı aktivite salonu	1	~150 m ²	Farklı fiziksel aktiviteler
Soyunma / duş	1 grup	~120 m ²	Spor alanlarıyla ilişkili
Danışmanlık birimleri	1 grup	~100 m ²	Psikolojik, hukuki ve kariyer danışmanlığı
Çocuk oyun / etkinlik alanı	1	~100 m ²	Çocukla birlikte kullanımı destekler
Ebeveyn-çocuk etkinlik alanı	1	~60 m ²	Ortak etkinlikler
Yönetim / personel	1 grup	~125 m ²	Yönetim ve personel alanları
Teknik / servis / depo	1 grup	~220 m ²	Servis, depolama ve teknik hacimler
WC ve dolaşım / destek	1 grup	~250 m ²	Genel destek alanları
		2.265 m²	

Yaklaşık kapalı alan hedefi: ~2.500-3.000 m². Açık alanlar; giriş meydanı, sosyalleşme bahçesi, çocuk oyun alanı, açık etkinlik alanları, yarı açık oturma ve yeşil alanlardan oluşacak şekilde tasarım kararlarına göre geliştirilmelidir. Açık alanların toplam büyüklüğü, 10.374 m² proje alanı içerisinde mümkün olan en yüksek açık alan sürekliliğini sağlayacak şekilde yeniden düzenlenmelidir.

2026-2027 Güz Yarıyılı
Mimari Proje IV: Niğde Kadın Yaşam Merkezi
Haftalık İçerik ve Değerlendirme

HAFTA	KONU	İÇERİK	DEĞERLENDİRME
1. hafta	Çalışma konusu sunumu ve eskiz sınavı	Tanışma, proje konusunun verilmesi, çalışma alanına ait sunumun öğrencilere sunulması, eskiz sınavının yapılması. (Eskiz sınavında verilen bir konu atölyede çalışılacaktır. Ders sonunda teslim yapılacaktır.) 21 Eylül	Uygulama Notu (%10)
2. hafta	1. Atölye kritik Kaynak / örnek proje araştırması (+arazi gezisi yapılabilir)	Kadın yaşam merkezleri ve benzer sosyal yapı örneklerinin incelenmesi.	Atölye notu*
3. hafta	2. Atölye kritik Kaynak araştırması sunumu ve arazi analizi	Çalışma alanının konum, ulaşım, çevre, topografya, güneş, hâkim rüzgâr, mevcut yapılaşma ve açık alan analizleri. Analizlerin yalnızca veri olarak değil, tasarım kararına dönüşebilecek çıkarımlarla sunulması.	
4. hafta	3. Atölye kritik	Kullanıcı grupları, kullanım amaçları ve gündelik kullanım senaryoları . Mevcut ihtiyaç programının yorumlanması; işlevlerin birbirleriyle ilişkilerinin şematik olarak gösterilmesi. İlk işlev ilişkileri / bubble diagram . Konsepti destekleyen ilk eskizler, yerleşim kararları (el çizimi), arazi maketi (1/1000)	
5. hafta	4. Atölye kritik Kavramsal yaklaşım ve ilk yerleşim kararları	Konsept/ana fikir , kavramsal diyagramlar, tasarım fikrini destekleyen eskizler. Arazi üzerinde yerleşim alternatifleri ve açık-yarı açık-kapalı mekân ilişkilerinin ilk denemeleri.	
6. hafta	5. Atölye kritik	Seçilen yerleşim yaklaşımının geliştirilmesi. Kütle eskizleri, açık alan/avlu/bahçe kararları, giriş ve yaya ilişkileri . 1/500 arazi/kütle maketi veya eşdeğer üç boyutlu çalışma.	
7. hafta	6. Atölye kritik Ara jüriye hazırlık / tasarım geliştirme	Vaziyet planı, kat planları, ilk kesitler, kütle maketi ve 3B çalışmalar. Konsept ile tasarım kararları arasındaki ilişkinin netleştirilmesi.	
8. hafta	ARA JÜRİ	Konsept/sunum paftası, vaziyet planı, planlar, kesitler (tek çizgi) ve kütle maketi	Ara Sınav (%20)
9. hafta	Rezive çalışmaları	Ara jüri eleştirilerinin değerlendirilmesi ve tasarıma aktarılması. Revize konsept, vaziyet planı, plan ve kesitler. Öğrenciden jüri sonrası yaptığı temel değişiklikleri kısa bir diyagramla göstermesi.	Not verilmez
10. hafta	7. Atölye kritik	Planların geliştirilmesi; mekânsal hiyerarşi, dolaşım, mahremiyet, sosyal alanlar, çocukla birlikte kullanım ve erişilebilirlik kararlarının netleştirilmesi.	Atölye notu*
11. hafta	8. Atölye kritik	Kesitlerin geliştirilmesi, katlar arası ilişkiler, doğal ışık, gölgelenme, iç-dış mekân ilişkisi ve cephe kararları. Seçilen önemli mekânların 3B çalışmaları.	
12. hafta	9. Atölye kritik	Taşıyıcı sistem yaklaşımı, yapı kabuğu, malzeme kararları, gün ışığı, doğal havalandırma, güneşlenme/gölgelenme ve iklimsel kararların tasarımla bütünleştirilmesi.	
13. hafta	10. Atölye kritik	Vaziyet, plan, kesit ve cephelerin geliştirilmesi. Sistem kesiti için ilk çalışma, malzeme kararları, maket ve 3B anlatımın geliştirilmesi.	
14. hafta	11. Atölye kritik (Teknik Teslim)	Konsept/sunum paftası, vaziyet planı, planlar, kesitler, cepheler, sistem kesiti, maket ve 3B görseller.	
15. hafta	12. Atölye kritik	Konsept/sunum paftası, vaziyet planı, planlar, kesitler, cepheler, sistem kesiti, maket ve 3B görseller. Eksiklerin tamamlanması ve final sunumunun prova edilmesi.	
	Final jürisi	İstenenler jüriden 15 gün önce ilan edilecektir	GENEL SINAV NOTU (% 40)

ÖNEMLİ NOTLAR:

Atölye: Toplam 11 atölye dersinde verilen notların ortalaması Atölye notu* (%30) olarak değerlendirilir. Öğrencinin 3 atölye dersine girmeme hakkı bulunmaktadır. Girilmeyen atölyeler ortalama hesabına alınmaz. Öğrenci atölye dersinde istenilen çalışmaları getirmediği ve kritik almadığında, yoklamaya imza atsa bile derse girmedi olarak sayılır. Öğrencinin 7 ve daha üstü hafta atölye dersine girmemesi/kritik almaması durumunda Devamsız olarak işaretlenir. Final jürisine katılamaz. Üniversitemiz yönetmeliği gereğince, SAĞLIK RAPORU DEVAM YERİNE GEÇMEZ.

Not: Her hafta bir önceki haftanın çalışmaları geliştirilerek bir sonraki tasarım aşamasına taşınmalıdır.

Uygulama (Eskiz Sınavı), Ara Jüri ve Final Jürisi: Bu sınavlara katılmayan öğrenciler **Girmedi** olarak işaretlenir ve notu 0 sayılır. Devamsızlığa sayılmaz.